

Δουλεύουμε πολλές ώρες, αλλά γινόμαστε φτωχότεροι

Πρωταθλητές στην ΕΕ οι Έλληνες σε ώρες εργασίας, με τους μισθούς στα τάρταρα εξαιτίας της απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων που προκάλεσε η κυβέρνηση

Ρεπορτάζ

Τζωρτζης Ρούσσος

● Εν συντομία

Πώς οι κυβερνητικές παρεμβάσεις ευθύνονται για τη γιγάντωση του αριθμού των νεκρών και τραυματιών σε εργατικά ατυχήματα.

● Γιατί ενδιαφέρει

Κανονικότητα η φτωχοποίηση.

Η Eurostat δίνει το στίγμα για όσα βιώνουν ο Έλληνας εργαζόμενος και το ελληνικό νοικοκυριό ως αποτέλεσμα της καταστροφικής πενταετούς διακυβέρνησης Μπισοτάκης. Πρόκειται για στοιχεία που καταρτίστηκαν το αριτήριο της ανάπτυξης για όλους που επιχειρεί να περάσει ο **Κυριάκος Μπισοτάκης**. Από τη μια 2,5 εκατομμύρια Έλλη-

νες (26% του πληθυσμού) ζουν στο όριο της φτώχειας. Από την άλλη οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα για να επιβιώσουν εργάζονται τις περισσότερες ώρες μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.

Όπως προκύπτει από τις στατιστικές, ο Κυρ. Μπισοτάκης κατάφερε να εγκαθιδρύσει στην Ελλάδα την κοινωνία όπου το 1/3 ζει στα όρια της φτώχειας και το άλλο 1/3 ζει στα όρια της επιβίωσης. Όμως μια κοινωνία που το 65-70% του πληθυσμού ασφυκτικά κάτω από την μπότα της κρίσης κόστους ζωής είναι μια κοινωνία που οδεύει στην καταστροφή. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος που η Ελλάδα καταρρίχθηκε στον δείκτη ευτυχίας World Happiness Report που μετρά την ευτυχία 143 κοινωνιών. Το 2023 έπεσε στη γενική κατάταξη από την 58η θέση στην 64η, κατέχοντας, όπως και στην αγοραστική δύνα-

μη, την προτελευταία θέση μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, πίσω μόνο από τη Βουλγαρία.

Στην πρώτη θέση

Αν μη τι άλλο, γεννά θλίψη η στατιστική σύγκριση των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών. Οι Έλληνες αναδεικνύονται οι πλέον πολύωρα εργαζόμενοι σύμφωνα με τη Eurostat. Η ευρωπαϊκή υπηρεσία έχει κατατάξει τους Έλληνες ως τους δεύτερους φτωχότερους Ευρωπαίους με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ως αγοραστική δύναμη στα 27 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα λοιπόν με τη Eurostat και με βάση τις εβδομαδιαίες ώρες εργασίας, η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη με 39,8 ώρες. Ακολουθούν η Ρουμανία (39,5), η Πολωνία (39,3) και η Βουλγαρία (39). Στον αντίποδα, η Ολλανδία είχε τις λιγότερες, μόλις

Στοιχίζουν ζωές οι αλλαγές στο ωράριο

Η εφαρμογή του ελαστικού οκτάωρου έφερε απώλεια ζωών εργαζομένων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ομοσπονδίας Συλλόγων Εργαζομένων Τεχνικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΟΕΣΤΕΕ) προκύπτει γιγάντωση στα εργατικά δυστυχήματα. Συνολικά τα θανατηφόρα εργατικά δυστυχήματα το 2022 μετρήθηκαν στα 104. Με δεδομένο ότι ο νόμος Χατζηδάκη (4808/19.06.2021) ψηφίστηκε μεν τον Ιούνιο του 2021 αλλά η εφαρμοστική εγκύκλιος εκδόθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 προκύπτει η αιτιώδης συνάφεια με τις τσάμπα ώρες υπερωρίας. Η θέση σε ισχύ του νόμου Γεωργιάδη επέφερε νέα γιγάντωση. Το 2023 μετρήθηκαν 179 θανατηφόρα εργατικά δυστυχήματα. Η σύγκριση βέβαια πρέπει να γίνει με το 2019 λόγω των μέτρων για την πανδημία κατά τη διετία 2020-21. Εκείνη τη χρονιά, που δεν είχε επέλθει στα ωράρια ο Κυρ. Μπισοτάκης, τα εργατικά ατυχήματα ήταν 51. Την ίδια ώρα οι σοβαρά τραυματίες μετρήθηκαν σε 140 το 2022 και διπλασιάστηκαν σε 287 ένα χρόνο αργότερα.

32,2 ώρες την εβδομάδα, ενώ ακολουθούν η Αυστρία με 33,6 και η Γερμανία με 34 ώρες.

Για καλύτερη σύγκριση αρκεί να αναφέρουμε ότι ο καθαρός κατώτατος και ο μέσος μισθός στην Ολλανδία είναι σχεδόν τρεις φορές υψηλότεροι απ' ό,τι στη χώρα μας, ενώ τα ίδια προϊόντα κοστίζουν 13% λιγότερο.

Τσάμπα υπερωρίες

Αν κάποιος πρέπει να πανηγυρίζει για την πρωτιά των Ελλήνων εργαζομένων σε εβδομαδιαίες ώρες εργασίας, είναι ο Κυρ. Μπισοτάκης, ο **Κωστής Χατζηδάκης** και ο **Αδωνης Γεωργιάδης**. Ο δεύτερος με το περιβόητο ελαστικό οκτάωρο που θέσπισε (ν. 4808/19.06.2021) στην πράξη θεσμοθέτησε τις τσάμπα υπερωρίες και επέφερε κατά 20% μείωση των ετήσιων αποδοχών για 1 εκατ. εργαζόμενους. Ετσι μειώθηκε η αγοραστική δύναμη των μισθωτών και επιπλέον πρόσθεσε κόυραση και άρα μείωσε την παραγωγικότητα της εργασίας και γιγάντωσε τον κίνδυνο εν ώρα εργασίας.

Πλέον γνωρίζουμε τι συμβαίνει, έπειτα από τρία έτη λειτουργίας του ελαστικού δεκάωρου. Συνεχόμενα δεκάωρα για έξι μήνες και παράκαμη συμβάσεων εργασίας, που αν συνδυαστούν με την ελλείψη ελέγχων –στην ουσία ο **Γιάννης Βρούτσιος** ως πρώτος υπουργός Εργασίας των κυβερνήσεων Μπισοτάκη κατήργησε το ΣΕΠΕ–, φέρνουν χιλιάδες απλήρωτες υπερωρίες και βέβαια πλήρη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Ηθελαν και 16ωρο...

Μετά ήρθε ο Αδ. Γεωργιάδης. Στη λογική «αν θέλετε να φάτε, δουλέψτε σε πολλούς εργοδότες, εμείς θα συνεχίσουμε να τροφοδοτούμε τον πληθωρισμό της απληστίας» προσπάθησε να θεσμοθετήσει τη 16ωρη ημερήσια απασχόληση σε διαφορετικούς εργοδότες. Όταν είδε ότι προσέκρουε στην υποχρεωτική εντεκάωρη ανάπαυση εμφανίστηκε «κοινωνικά ευαίσθητος» και μείωσε τις ημερήσιες ώρες απασχόλησης σε διαφορετικούς εργοδότες σε... μόλις 13.

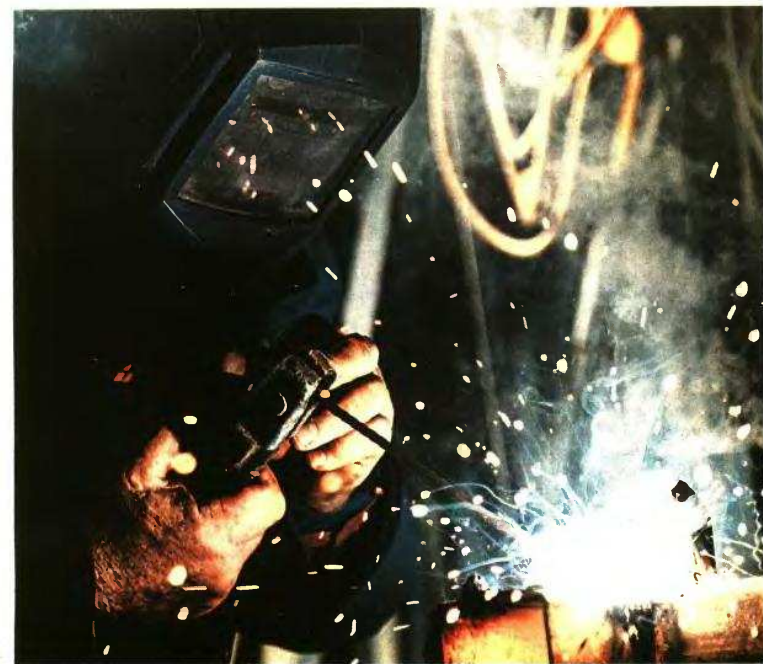
Από την άλλη, με τον ίδιο νόμο κατήργησε την προδίλωση του ωραρίου εργασίας με τη λειτουργία της ψηφιακής κάρτας. Άλλη μια συνεισφορά της κυβέρνησης Μπισοτάκη στην αδήλωτη υπερωρία. Όμως δεν έμεινε εκεί. Θεσμοθέτησε και τις συμβάσεις κατά παραγγελία: σύμβαση μηδενικού χρόνου, όπου ο εργαζόμενος προσφέρει τη διαθεσιμότητά του να εργαστεί χωρίς να είναι προκαθορισμένη η διάρκεια της εργασίας του ούτε εάν θα εργαστεί.

Τέλος, για να συμβάλει περισσότερο στην καταστροφή του κόσμου της μισθωτής εργασίας, τον οποίο η κυβέρνηση Μπισοτάκη έχει καταδικάσει σε διαρκή φτωχοποίηση, ήρθε την ευχέρεια του εργαζόμενου να εργάζεται έξι ή επτά μέρες την εβδομάδα. Πλέον η εργασία είναι υποχρεωτική αν το θέλπει ο εργοδότης. Συγκεκριμένα, ο ν. 5053/25.09.2023 ήρθε το πρόνομο υπέρ της ελεύθερης βούλησης του μισθωτού και ορίζει ότι ο εργοδότης μπορεί να βάλει το προσωπικό σε έξι μέρα απασχόλησης

179 νεκρούς σε εργατικά δυστυχήματα είχαμε το 2023, όταν το 2019, προτού μπει σε εφαρμογή το ελαστικό οκτάωρο, τα εργατικά ατυχήματα ήταν 51

2,5 εκατ. Έλληνες ζουν στο όριο της φτώχειας, δηλαδή συνολικά το 26% του πληθυσμού της χώρας

64η κατατάχτηκε η Ελλάδα στον δείκτη ευτυχίας, World Happiness Report, καταρρίχοντας έξι θέσεις χαμηλότερα από το 2023

Σύμφωνα με τη Eurostat, η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη στους 27 της ΕΕ με 39,8 εβδομαδιαίες ώρες εργασίας. Ακολουθούν η Ρουμανία (39,5), η Πολωνία (39,3) και η Βουλγαρία (39). Στον αντίποδα, η Ολλανδία είχε τις λιγότερες, μόλις 32,2 ώρες την εβδομάδα, ενώ ακολουθούν η Αυστρία με 33,6 και η Γερμανία με 34 ώρες

2. ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΝΤΕΚΑ ΑΛΛΑΓΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/06/2024

Σελίδα: 1

Τα μυστικά των έντεκα αλλαγών

Το σκεπτικό πίσω από τις αποχωρήσεις και τις υπουργοποιήσεις στο νέο κυβερνητικό σχήμα

Με έντεκα αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα απάντησε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στο αρνητικό, για τη Ν.Δ., αποτέλεσμα της κάλπης. Με δεδομένο ότι η ακρίβεια αποτελεί το νούμερο ένα πρόβλη-

μα για τους πολίτες και ο Λευτέρης Αυγενάκης είχε συγκρουσιακές σχέσεις με τους αγρότες, στο υπουργείο Ανάπτυξης επιστρατεύθηκαν ο Τάκης Θεοδωρικάκος και στο Αγροτικής Ανάπτυξης ο Κώστας Τσιάρας.

Στην κυβέρνηση, στην οποία αυξήθηκε ο αριθμός στελεχών από τη «γαλάζια» Κ.Ο. –πρωτίστως από τη Βόρεια Ελλάδα– ο Νίκος Παναγιωτόπουλος ανέλαβε το Μεταναστευτικής Πολιτικής, αναβαθμίσθηκε ο

Θεόδωρος Λιβάνιος, μετακινήθηκε η Νίκη Κεραμέως και εισήλθαν οκτώ υφυπουργοί. Το παρασκήνιο και το σκεπτικό του πρωθυπουργού για κάθε νέα είσοδο και αποχώρηση από το κυβερνητικό σχήμα. **Σελ. 3**

Το παρασκήνιο των επιλογών Μητσοτάκη

Με ποια κριτήρια ελήφθη η απόφαση για αποχωρήσεις και υπουργοποιήσεις

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Αρκετό παρασκήνιο είχε ο ανασχηματισμός, που συνολικά άφησε εκτός σχήματος 11 μέλη της κυβέρνησης και συγκεκριμένα τέσσερις υπουργούς, τον Κώστα Σκρέκα, τον Δημήτρη Κайριδίδη, τη Δόμνα Μιχαηλίδου και τον Λευτέρη Αυγενάκη και επτά συνολικά υφυπουργούς, καθώς εκτός κυβέρνησης έμειναν ο Χάρης Θεοχάρης, ο Στάθης Κωνσταντινίδης, η Χριστίνα Αλεξοπούλου, ο Μάξιμος Σενετάκης, η Μαρία Κεφάλια, ο Σταύρος Κελέτσος και ο Γιάννης Παπαΐδης.

«Χαμηλών τόνων» στελέχη

Τα νέα 11 στελέχη που μπαίνουν στην κυβέρνηση είναι όλα από την Κοινοβουλευτική Ομάδα και πρόκειται για τους Τάκη Θεοδωρικάκο, Νίκο Παναγιωτόπουλο, Κώστα Τσιάρα σε θέσεις υπουργών και σε θέσεις υφυπουργών τη Ζωή Ράπτη, τον Κώστα Γκιουλέκα στη θέση του υφυπουργού Μακεδονίας-Θράκης, τον Βασίλη Οικονόμου υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών, τον Κώστα Καραγκούνη υφυπουργό Εργασίας, τον Ιάσωνα Φωτίλα υφυπουργό Πολιτισμού, την Κατερίνα Παπακώστα υφυπουργό Οικογένειας, τον Χρήστο Κέλλα υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και τον Στέφανο Γίκα υφυπουργό Ναυτιλίας. Κυβερνητική πηγή έλεγε αρχικά στην «Κ» πως επί της αρχής οιποιοι δει προσεκτικά τη λίστα των νέων υπουργών θα διαπιστώσει πως πρόκειται για στελέχη «χαμηλών τόνων», που ουδέποτε προκάλεσαν κάποια αρνητική δημοσιότητα με τη συμπεριφορά τους. Πίσω, ωστόσο, από την κάθε επιλογή υπήρξε ένα συγκεκριμένο σκεπτικό.

Οι υπουργοί

Κρίθηκε πως ο Τάκης Θεοδωρικάκος μπορεί, ως υπουργός Ανάπτυξης, να διαχειριστεί καλύτερα το θέμα της ακρίβειας τόσο σε επίπεδο ουσίας όσο και επικοινωνίας. Ο κ. Θεοδωρικάκος είναι σαφώς πιο «λαϊκός» και πιο «σκληρός» από τον κ. Σκρέκα,

ενώ λόγω επαγγελματικής ιδιότητας μπορεί να επικοινωνήσει τα όσα γίνονται.

Στην κυβέρνηση δεν ήταν δυσαρσεπτικοί από τη δουλειά του κ. Καϊριδίδη στο μεταναστευτικό, αλλά θεωρήθηκε πως δεν ταιριάζει στο υπουργείο. Τη θέση του πήρε ο Νίκος Παναγιωτόπουλος, ένα πιο δεξιό στέλεχος, που η θητεία του στο υπουργείο Αμυνας εκτιμάται σαφέστερα το μήνυμα που θέλει να περάσει η κυβέρνηση. Στα συν του Παναγιωτόπουλου είναι πως εκλέγεται στη Βόρεια Ελλάδα.

Η επιλογή του Κώστα Τσιάρα δεν χρειάζεται μεγάλη ανάλυση. Ως «παιδί» του Κάμψου ο νέος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης μπορεί να διαχειριστεί καλύτερα τους αγρότες από τον προκατόχο

Στενός συνεργάτης του πρωθυπουργού επί σειράν ετών είναι ο Γιώργος Μυλωνάκης, που μετακομίζει ως υφυπουργός από τη Βουλή στο Μέγαρο Μαξίμου.

του Λ. Αυγενάκη, που όσο αγαθός προθέσεις και να είχε, στην πράξη δημιουργούσε παντού εντάσεις.

Η αντικατάσταση της Δόμνας Μιχαηλίδου από τη Νίκη Κεραμέως στο Εργασίας ήταν η πιο οριακή απόφαση. Τελικά επικράτησε η βουλευτής των Βορείων προαστίων, καθώς θεωρήθηκε πιο έμπειρη από την επιρρεπή στα λάθη Δόμνα, η οποία πάντως, όπως μου μετέφερε πηγή, «αν ήταν υπουργός θα είχε μείνει στο σκηνικό».

Ως άνθρωπος των «ειδικών αποστολών», αναλαμβάνει ακόμη μία. Ο Θεωδωρής Λιβάνιος αναβιβαιχθηκε στη θέση του υφυπουργού Εσωτερικών με βασικό σκοπό τη μεταρρύθμιση στον ΑΣΕΠ. Εξ ου και οι περισσότεροι θα διαπιστώσουν πως ο νέος υφυπουργός Εσωτερικών Βασίλης Σπανάκης αναλαμβάνει την τοπική αυτο-

Το παζλ των αλλαγών

Με τέσσερις αποχωρήσεις υπουργών, τρεις υπουργοποιήσεις, μία αναβάθμιση και μία μετακίνηση, επιχείρησε ο Κυριάκος Μητσοτάκης να δείξει ότι το μήνυμα που έστειλαν οι πολίτες στις ευρωεκλογές ελήφθη.

ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Τάκης Θεοδωρικάκος
Υπουργός Ανάπτυξης

Κώστα Τσιάρας
Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

Νίκος Παναγιωτόπουλος
Υπουργός Μεταναστευτικής και Ασύλου

Θεωδωρής Λιβάνιος
(Υπουργός Εσωτερικών ΑΠΟ αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών)

Νίκη Κεραμέως
(Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ΑΠΟ υπουργός Εσωτερικών)

Γιώργος Μυλωνάκης
(Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ)

ΟΙ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ

Λευτέρης Αυγενάκης

Δόμνα Μιχαηλίδου

Κώστας Σκρέκας

Δημήτρης Καϊριδής

διοίκηση, που είχε μέχρι τώρα ο Λιβάνιος για να τον... ξεκοράσει.

Οι υφυπουργοί

Η είσοδος του βουλευτή Αττικοακαρνανίας Κώστα Καραγκούνη αποτελεί μια δεξιά πινελιά στο σχήμα. Ο πρωθυπουργός τον θεωρεί «από τους πιο σοβαρούς αυτού του χώρου» και μάλιστα στο Μαξίμου θεωρούν πως η αντίθεσή του στο θέμα του γάμου ομοφύλων ήταν «η πιο σοβαρή και στοιχειοθετημένη».

Η επιλογή ενός Κοζανίτη, του κ. Κωνσταντινίδη, για τη θέση του υφυπουργού Μακεδονίας-Θράκης «δεν βγήκε». Συνενώως, για το συγκεκριμένο υφυπουργείο εγκαταστάθηκε η λογική της «επιστροφής στη Θεσσαλονίκη», εξ ου και η επιλογή του Κώστα Γκιουλέκα, που είχε «αντίπαλο» τον Ευριπίδη Στυλιανίδη, ο οποίος

έχασε λόγω Θεσσαλονίκης. Ο Ιάσων Φωτίλας μπήκε ουσιαστικά σε αντικατάσταση του Χρήστου Δάμη, που ουδέποτε ταιριαξε με τη θέση του υφυπουργού Πολιτισμού, με τον δεύτερο να μετακινείται στο πιο οικείο υπουργείο Οικονομίας.

«Πρέπει κάποιος υφυπουργός να αρκίσει να μπαίνει στα Λεωφορεία και τα μετρό», έλεγε κυβερνητική πηγή, με τον κεντροαριστερό βουλευτή Αν. Αττικής, Βασίλη Οικονόμου, να αναλαμβάνει θέση στο Μεταφορών. Αντικαθιστά άλλωστε τη Χριστίνα Αλεξοπούλου, που ούτε έργο παρουσίασε, ενώ προεκλογικά εμφανίστηκε με... Πόρσο.

Η επιλογή του Χρήστου Κέλλα για τη θέση του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης έχει κοινή σημαία με την επιλογή Τσιάρα. Βουλευτής Λαρίσης και γειωμέ-

νος με τον κόσμο, θεωρείται πως θα συστήσει με τον υπουργό ένα καλό δίδυμο. Το γεγονός πως ο Στέφανος Γίκας προέρχεται από νησιωτική περιοχή, την Κέρκυρα, και το επάγγελμά του είναι αρχιπλοίαρχος, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην επιλογή του ως υφυπουργός Ναυτιλίας. Οι δύο γυναίκες υφυπουργοί, η Κατερίνα Παπακώστα και η Ζωή Ράπτη, εκτός του... φύλου τους –ο Κυριάκος Μητσοτάκης θέλει γυναίκες στο υπουργικό– επελέγησαν καθώς έχουν δείξει πως εργάζονται αθόρυβα χωρίς να κάνουν λάθη.

Τέλος, στο κυβερνητικό σχήμα μπαίνει ο Γιώργος Μυλωνάκης ως υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ. Στενός και έμπιστος συνεργάτης του πρωθυπουργού για χρόνια, θα αναλάβει μαζί με τον Βορίδη να ενισχύσει πολιτικά το Μαξίμου.

Η νέα κυβέρνηση

- Πρωθυπουργός**
Κυριάκος Μητσοτάκης
- ΥΠ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**
Υπουργός: Κωστής Χατζηδάκης
Αν. υπουργός: Νίκος Παπαθανάσης
Υφυπουργοί: Χρήστος Δήμας, Θάνος Πετραλιάς
- ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**
Υπουργός: Γιώργος Γεραπετρίτης
Υφυπουργοί: Γιώργος Κώτσρας, Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου, Κώστας Φραγκογιάννης
- ΥΠ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**
Υπουργός: Νίκος Δένδιας
Υφυπουργός: Γιάννης Κεραλογιάννης
- ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**
Υπουργός: Θεωδωρής Λιβάνιος
Υφυπουργός αρμόδιος για θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης: Βασίλης Σπανάκης
Υφυπουργός αρμόδιος για θέματα Μακεδονίας - Θράκης: Κώστας Καραγκούνης
Υφυπουργός: Βίβη Χαρολαμπογιάννη
- ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**
Υπουργός: Κυριάκος Πετράκη
Αν. υπουργός με αρμοδιότητα τον Αθήναιος: Γιάννης Βρούτσης
Υφυπουργοί: Ζέτα Μακρή, Ιωάννα Αυτρίβη
- ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ**
Υπουργός: Αδωνīs Γεωργιάδης
Αναπληρωτής υπουργός: Ειρήνη Αγαπηδάκη
Υφυπουργοί: Δημήτρης Βαρτζόπουλος, Μήριος Θεμιστοκλέους
- ΥΠ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**
Υπουργός: Χρήστος Στάϊκούρος
Υφυπουργοί: Ζωή Ράπτη, Άννα Μάνη - Παπαδημητρίου
- ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**
Υπουργός: Θεόδωρος Σκυλακάκης
Υφυπουργοί: Νίκος Ταγαράς, Αλεξάνδρα Σδοκού
- ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
Υπουργός: Τάκης Θεοδωρικάκος
Υφυπουργοί: Ζωή Ράπτη, Άννα Μάνη - Παπαδημητρίου
- ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**
Υπουργός: Νίκη Κεραμέως
Υφυπουργοί: Κώστας Καραγκούνης, Πάνος Τσακλόγλου
- ΥΠ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**
Υπουργός: Μιχάλης Χρυσοχοΐδης
Υφυπουργός: Ανδρέας Νικολακόπουλος
- ΥΠ. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**
Υπουργός: Γιώργος Φλωρίδης
Υφυπουργός: Γιάννης Μπούρας
- ΥΠ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**
Υπουργός: Λίνα Μενδώνη
Υφυπουργός: Ιάσων Φωτίλας
- ΥΠ. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**

2. ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΝΤΕΚΑ ΑΛΛΑΓΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/06/2024

Σελίδα: 3

Ανασχηματισμός ακρίβειας και «γαλάζιας» Κ.Ο.

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης με τις χθεσινές αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα επικείμενο να δείξει πως έλαβε το μήνυμα της κλίσης, ξεκινώντας την «επανεκκίνηση» που είπε μια μέρα μετά τις ευρωεκλογές, με αλλαγές σε βασικά υπουργεία στα οποία αποδεδειγμένα υπήρχε πρόβλημα και κόστισαν εκλογικά στην κυβέρνηση: στο Ανάπτυξης, στο Μετανάστευσης, στο Εργασίας και στο Αγροτικής Ανάπτυξης. Στην κορυφή των αλλαγών είναι το υπουργείο που σχετίζεται με την ακρίβεια, όπου η αποχώρηση Σκρέκα σηματοδοτεί το τέλος ενός κύκλου που κόστισε πολιτικά στην κυβέρνηση, καθώς οτιδήποτε και να γινόταν στον τομέα αυτόν δεν είχε τελικά αντίκρουσμα στην κοινωνία, η οποία διαρκώς βαθμολογούσε άσχημα την κυβέρνηση στο θέμα αυτό. Την ίδια ώρα η απομάκρυνση του Χάρη Θεοκάρη, που κατείχε τη θέση του υφυπουργού Οικονομικών, ήταν ένα είδος mea culpa της κυβέρνησης στους ελεύθερους επαγγελματίες, καθώς ήταν από τους πιο φανατικούς υποστηρικτές του νομοσχεδίου για τη φορολόγησή τους, που είχε εκλογικό κόστος.

Παράλληλα, σε ένα πολύ προβληματικό υπουργείο, το Αγροτικής Ανάπτυξης, οι αλλαγές ήταν ίσως οι πιο στοχευμένες από οποιοδήποτε άλλο. Η αποχώρηση του κ. Αυγενάκη, που η σχέση του με τον αγροτικό κόσμο είχε αποκτήσει τοξικά χαρακτηριστικά, συνοδεύτηκε από την είσοδο δύο Θεσσαλών. «Πιο ξεκάθαρα δεν μπορούσε

Το Μέγαρο Μαξίμου τονίζει πως οι επιλογές έγιναν με βασικό κριτήριο την αποτελεσματικότητα και την εργατικότητα.

να καταστήσει σαφές ο πρωθυπουργός πως θέλει νέα αρχή με τους αγρότες», λέει κυβερνητική πηγή, καθώς η διαμάχη με τους αγρότες ήταν μια δεύτερη ανοικτή πηγή για την κυβέρνηση, όχι μόνο στη Θεσσαλία αλλά σε όλη την Ελλάδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Αργολίδα. Από εκεί και πέρα ο πρωθυπουργός δεν άφησε το κομμάτι του εκσυγχρονισμού του

Ορκίστηκαν χθες οι νέοι υπουργοί και υφυπουργοί ενώπιον της κ. Σακελλαροπούλου και του κ. Μητσοτάκη, στο Προεδρικό Μέγαρο.

κράτους πιο πίσω. Οι αλλαγές στο Εργασίας δείχνουν πως ο κ. Μητσοτάκης θέλει στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο «περισσότερη δουλειά», βάζοντας ένα στέλεχος πιο έμπειρο και πιο βαρύ, που έχει προϋπηρεσία στις μεταρρυθμίσεις, όπως έδειξε η Νίκη Κεραμειώ στο υπουργείο Παιδείας. Ο ανασχηματισμός, όμως, μπορεί να χαρακτηριστεί και ως «ανασχηματισμός περιφέ-

ρειας και "γαλάζιας" Κοινοβουλευτικής Ομάδας», καθώς ο κ. Μητσοτάκης έχει δώσει μεγάλη έμφαση—για πρώτη φορά τόσο έντονη—στην περιφέρεια, ενισχύοντας παράλληλα την παρουσία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στην κυβέρνηση και πιο ειδικά της Μακεδονίας, με την είσοδο δύο νέων στελεχών από τη Βόρεια Ελλάδα. Παρότι το Μαξίμου εσρκίζει τη γεωγραφική επιλογή, εν

προκειμένου η ενίσχυση της Βόρειας Ελλάδας ήταν κάτι που έπρεπε να κοιτάξει η κυβέρνηση μετά τα ηχηρά ποσοστά των κομμάτων δεξιά της Ν.Δ. στην περιοχή. Στο σχήμα μπαίνει και τρίτη βουλευτής από τη Θεσσαλία—η κ. Κατερίνα Παπακούστα που αναλαμβάνει το χαρτοφυλάκιο υφυπουργού Κοινωνικής Συνοχής— κάτι που επίσης έχει γεωγραφικά χαρακτηριστικά. Τέλος, η ενίσχυση της περιφέρειας και της «νεοδημοκρατικής τάσης» καταγράφεται και στο πρόσωπο του Κώστα Καραγκούνη, βουλευτή Αττικοακαρνανίας. Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, όμως, το νέο σχήμα είναι κυρίως αποτέλεσμα της αξιολόγησης του πρωθυπουργού σε δύο επίπεδα: στην αποτελεσματικότητα και την εργατικότητα. Είναι δεδομένο πάντως πως οι αλλαγές θα ήταν πιο μεγάλες εάν είχε προχωρήσει μια αρχική σκέψη, που τελικά έμεινε εντός Μαξίμου: το σενάριο ήθελε τη μετακίνηση του Κωστή Χατζηδάκη στο ΥΠΕΕ και την επιστροφή του Γιώργου Γεραπετρίτη στο Μαξίμου, αλλά και τη συγχώνευση βασικών υπουργείων.

ΣΤΑΥΡΟΣ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

- Υπουργός: **Νίκος Παναγιωτόπουλος**
Υφυπουργός: **Σοφία Βούλτεψη**
- **ΥΠ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**
Υπουργός: **Σοφία Ζαχαράκη**
Υφυπουργός: **Κατερίνα Παπακούστα**
- **ΥΠ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
Υπουργός: **Κώστας Τσίρας**
Υφυπουργός: **Διονύσης Στοιμενίτης, Χρήστος Κέλλας**
- **ΥΠ. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**
Υπουργός: **Χρήστος Στυλιανίδης**
Υφυπουργός: **Στέφανος Γκίκας**
- **ΥΠ. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**
Υπουργός: **Ολγα Κεραλαγιάννη**
Υφυπουργός: **Έλενα Ράπη**
- **ΥΠ. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**
Υπουργός: **Δημήτρης Παποστεργίου**
Υφυπουργός: **Κωνσταντίνος Κυρανάκης**
- **ΥΠ. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**
Υπουργός: **Βασίλης Κικιλιός**
Υφυπουργός: **Χρήστος Τριαντόπουλος, Ευάγγελος Τουρνός**
- Υπουργοί Επιτελείου: **Μίκης Βορίδης, Ακης Σκέρτσος**
Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ: **Οσάνδης Κοντογεωργής**
Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ και κυβερνητικός Εμπόρευμας: **Παύλος Μαρινάκης**
Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ: **Γιώργος Μιλιωνάκης**

Συνέντευξη στην **PENNY ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ**

Ελπιδοφόρο μήνυμα για καλύτερα θεραπευτικά αποτελέσματα και βελτιωμένη ποιότητα ζωής για τους ασθενείς με καρκίνο, ως αποτέλεσμα της πρόόδου στην ιατρική ακριβείας και την ανοσοθεραπεία, στέλνει μέσω της «Κ» ο τέως πρόεδρος ΕΚΠΑ, καθηγητής Θεραπευτικής - Ογκολογίας - Αιματολογίας και διευθυντής της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ στο νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Θάνος Δημόπουλος. Όπως επισημαίνει, «οι σύγχρονες θεραπευτικές επιλογές βελτιώνουν την επιβίωση και την ποιότητα ζωής, καθώς αυξάνουν την πιθανότητα για μακροχρόνια ύφεση και έλεγχο της νόσου. Η εξατομικευμένη προσέγγιση αποτελεί σημείο - κλειδί για την εξισορρόπηση του οφέλους και των πιθανών παρενεργειών από τη θεραπεία».

Ο κ. Δημόπουλος σχολιάζει ότι υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης στην ιατρική έρευνα στην Ελλάδα, προσθέτοντας ότι στα εφόδια μιας ερευνητικής ομάδας πρέπει να περιλαμβάνονται «η αριστεία, η εργατικότητα, η ομαδικότητα και η καθημερινή προτεραιότητα στον πάσχοντα». Για την ανάλυση του «brain drain» σημειώνει ότι πρέπει να δοθεί η δυνατότητα για αυτόνομο επιστημονικό έργο, οργανωμένες υποδομές με σύγχρονο υλικοτεχνολογικό εξοπλισμό, αντίστοιχες απολαβές και επαρκή χρηματοδοτικά εργαλεία, με βασική προϋπόθεση τη μείωση της γραφειοκρατίας, «σε ένα περιβάλλον αριστείας, αξιοκρατίας, ενθάρρυνσης των συμπράξεων, ψηφιοποίησης και τεχνοκρατικής αντίληψης».

Με αφορμή τη δημοσίευση στο διεθνές ιατρικό περιοδικό *The New England Journal of Medicine* των αποτελεσμάτων τριών κλινικών μελετών για το πολλαπλό μυέλωμα, στις οποίες συμμετείχε ο ίδιος, ο κ. Δημόπουλος μιλάει στην «Κ» για τις εξελίξεις στην ογκολογία και την ιατρική έρευνα στην Ελλάδα.

– Τις προηγούμενες ημέρες ανακοινώθηκαν σημαντικές εξελίξεις στην αντιμετώπιση του πολλαπλού μυελώματος στις οποίες συμμετείχατε με ερευνητικό έργο κι εσείς. Σε τι αφορούν;

– Προσφάτως πραγματοποιήθηκε στις ΗΠΑ το σημαντικότερο συνέδριο παγκοσμίως για την ογκολογία και τα κακοήγη αιματολογικά νοσήματα,

Θάνος Δημόπουλος, καθηγητής Θεραπευτικής - Ογκολογίας - Αιματολογίας και διευθυντής της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ στο νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»

Νέα όπλα κατά του καρκίνου

Οι πρόσφατες ανακοινώσεις στο συνέδριο της Αμερικανικής Εταιρείας Κλινικής Ογκολογίας και η εξέλιξη της έρευνας για τη νόσο

«**Βασικά** κίνητρα για την ανύσχεση και την αντιστροφή του "brain drain" είναι η δυνατότητα για αυτόνομο επιστημονικό έργο, οι οργανωμένες υποδομές με σύγχρονο υλικοτεχνολογικό εξοπλισμό, με αντίστοιχες απολαβές, και η δυνατότητα επαρκών χρηματοδοτικών εργαλείων», εξηγεί ο κ. Θάνος Δημόπουλος.

τωπιτούν με φάρμακα που ήδη έχουμε στη φάρετρα μας. Πολύ σημαντική είναι η ανοσοθεραπεία, δηλαδή θεραπευτικές πρακτικές που επανακιντοποιούν το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς έναντι των καρκινικών του κυττάρων. Υπάρχουν και άλλες μορφές ανοσοθεραπείας, όμως με εντυπωσιακά θεραπευτικά αποτελέσματα, που αφορούν τα CAR-T κύτταρα (Chimeric Antigen Receptor T-cells). Πρόκειται για T λεμφοκύτταρα που συλλέγονται από τον ασθενή, τροποποιούνται γενετικά ώστε να αναγνωρίζουν και να επιτίθενται στα καρκινικά κύτταρα και χορηγούνται ξανά στον ασθενή. Μορφή ανοσοθεραπείας θεωρείται και ο εμβολιασμός με ειδικό mRNA, που μπορεί να κινητοποιήσει το ανοσοποιητικό σύστημα εναντίον του καρκίνου. Είναι σε εξέλιξη σχετικές μελέτες για εμβόλια, ιδιαίτερα έναντι όγκων όπως το μελάνομα και ο καρκίνος του παγκρέατος και αναμένεται έως το τέλος του έτους να έχουμε κάποιες ενδείξεις για την αποτελεσματικότητά τους.

– Πώς κρίνετε τη θέση της χώρας μας στην ιατρική έρευνα και τι θα πρέπει να έχει μια ερευνητική ομάδα για να φτάσει στο σημείο να συγκαταλέγεται στην παγκόσμια πρωτοπορία;

– Η θέση της Ελλάδας στην ερευνητική παραγωγή της Ευρώπης έχει περιθώρια βελτίωσης. Η περαιτέρω ανάπτυξη της κλινικής έρευνας, δηλαδή η αύξηση των κλινικών μελετών στην Ελλάδα ώστε να αποκτήσει καλύτερη θέση στην Ευρώπη, μπορεί να συμβάλει ποικιλοτρόπως και στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας με την εισροή σημαντικών κεφαλαίων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και εξειδικευμένων ειδικοτήτων, την ενσωμάτωση της διεθνούς τεχνολογίας στο ελληνικό πρότυπο, αλλά πάνω απ' όλα στην πρόσβαση των ασθενών σε φαρμακευτικές αγωγές και πιο ασφαλείς από τις ήδη υπάρχουσες. Στη βάση δεδομένων clinicaltrials.gov, όπου καταγράφονται οι διεθνείς κλινικές μελέτες, αναφέρεται ότι στη χώρα μας πραγματοποιούνται 1.163 κλινικές μελέτες για ασθενείς ή καρκίνο, από τις οποίες οι 203 είναι αυτή τη στιγμή ενεργές και εντάσσουν ασθενείς ή αναμένεται σύντομα να ενεργοποιηθούν. Είναι ιδιαίτερα ικανοποιή-

το συνέδριο της Αμερικανικής Εταιρείας Κλινικής Ογκολογίας (ASCO). Είχα την τιμή να μετέχω σε τρεις κλινικές μελέτες που αφορούν το πολλαπλούν μυέλωμα ως προφορικές ανακοινώσεις στο συνέδριο, που ταυτόχρονα δημοσιεύτηκαν στο σημαντικότερο διεθνές ιατρικό περιοδικό, το New England Journal of Medicine. Στην πρώτη μελέτη ήμουν πρώτος συγγραφέας και στη δεύτερη μελέτη δεύτερος. Οι δύο μελέτες αφορούν συνδυασμούς συζευγμένου μονοκλωνικού αντισώματος (Belantamab Mafodotin) σε ασθενείς με ανθεκτική νόσο, με σημαντικό όφελος συγκριτικά με καθιερωμένα σχήματα. Η τρίτη μελέτη αφορά έναν συνδυασμό τεσσάρων φαρμάκων (Isatuximab, Bortezomib, Lenalidomide, Dexamethasone) ως θεραπεία πρώτης γραμμής σε ηλικιωμένους συμπτωματικούς ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα. Τα αποτελέσματα αυτά είναι εντυπωσιακά, καθώς παρουσιάστηκε σημαντική μείωση της πιθανότητας υποτροπής της νόσου για τους ασθενείς. Οι νέοι αυτοί συνδυασμοί αναμένεται να καθιερωθούν ως θεραπεία επιλογής.

– Μπορείτε να μας πείτε τι έχει αλλάξει για τους ασθενείς με πολλαπλό μυέλωμα τα τελευταία χρόνια και πώς θα επωφεληθούν από τις νέες θεραπείες; – Η πρόοδος στην ιατρική ακριβείας και την ανοσοθεραπεία προσφέρει ελπίδα για καλύτερα θεραπευτικά αποτελέσματα και βελτιωμένη ποιότητα ζωής για τους ασθενείς. Από το 2000 και μετά, πάνω από 20 νέα φάρμακα ή συνδυασμοί φαρμάκων έχουν εγκριθεί παγκοσμίως για

την αντιμετώπιση του συμπτωματικού πολλαπλού μυελώματος, με αποτέλεσμα σε πολλούς ασθενείς αυτή η πάθηση να έχει μετατραπεί σε χρόνια νόσο ή να επιτυγχάνεται μακροχρόνια πλήρης ύφεση. Έχει ιδιαίτερη σημασία οι ασθενείς να αντιμετωπίζονται σε εξειδικευμένα κέντρα και μονάδες, όπου δίνεται η δυνατότητα για πρόσβαση σε κλινικές μελέτες, ούτως ώστε να ωφεληθούν από καινοτόμες θεραπείες.

– Τι θα λέγατε σε έναν ασθενή που μόλις έχει λάβει διάγνωση της νόσου του καρκίνου;

– Η ζωή με τον αιματολογικό καρκίνο ή τον καρκίνο των σωματιδίων οργάνων συνεπάγεται διάφορες προκλήσεις, σωματικές, πνευματικές όσο και ψυχολογικές. Συμπτώματα όπως ο πόνος, η κόπωση και η ευαισθησία σε λοιμώξεις μπορούν να διαταράξουν σημαντικά την καθημερινή ζωή του ασθενούς. Η μακροχρόνια λήψη πολύπλοκων θεραπευτικών σχημάτων, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων θεραπειών, ανοσοθεραπειών, χημειοθεραπειών και της αυτόλογης μεταμόσχευσης αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων μυελού των οστών, υπογραμμίζει την ανάγκη για ισχυρά συστήματα υποστήριξης των ασθενών και των φροντιστών τους. Από την άλλη πλευρά, οι σύγχρονες θεραπευτικές επιλογές βελτιώνουν την επιβίωση και την ποιότητα ζωής, καθώς αυξάνουν την πιθανότητα για μακροχρόνια ύφεση και έλεγχο της νόσου. Η εξατομικευμένη προσέγγιση αποτελεί σημείο

Οι σύγχρονες θεραπευτικές επιλογές βελτιώνουν την επιβίωση και την ποιότητα ζωής, καθώς αυξάνουν την πιθανότητα για μακροχρόνια ύφεση και έλεγχο της νόσου.

Η περαιτέρω ανάπτυξη της κλινικής έρευνας, δηλαδή η αύξηση των κλινικών μελετών στην Ελλάδα ώστε να αποκτήσει καλύτερη θέση στην Ευρώπη, μπορεί να συμβάλει ποικιλοτρόπως και στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

– κλειδί για την εξισορρόπηση του οφέλους και των πιθανών παρενεργειών από τη θεραπεία.

– Έχει παρατηρηθεί αύξηση των περιστατικών καρκίνου τα τελευταία χρόνια. Πού οφείλεται;

– Η παρατηρούμενη αύξηση των περιστατικών καρκίνου είναι πολυπαραγοντική. Οι λόγοι είναι η συνεχιζόμενη αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, οι αλλαγές στον τρόπο ζωής με ανθυγιεινή διατροφή, η παχυσαρκία, το κάπνισμα και η ελάχιστη φυσική δραστηριότητα, η κλιματική αλλαγή με τη μόλυνση του περιβάλλοντος, αλλά και η ευρεία πρόσβαση σε διαγνωστικές εξετάσεις, που έχει ως αποτέλεσμα τον εντοπισμό περισσότερων περιπτώσεων της νόσου. Από την άλλη πλευρά, χάρη στην αλματώδη πρόοδο στις θεραπευτικές προσεγγίσεις, έχουμε σημαντική βελτίωση στην πενταετή επιβίωση σε όλους σχεδόν τους καρκίνους.

– Τι αναμένετε στο άμεσο μέλλον σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση του καρκίνου συνολικά;

– Η ευρεία χρήση μοριακών μεθόδων συμβάλλει στην αντιμετώπιση του καρκίνου σε εξατομικευμένη βάση, με απόλυτο στόχο τη βελτίωση τόσο του προσδόκιμου όσο και της ποιότητας ζωής. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας μας οδηγεί στη δυνατότητα της ανάλυσης ολοκλήρου του γονιδιώματος του κάθε ασθενούς και επομένως στη μεγαλύτερη πιθανότητα ανακάλυψης μεταλλάξεων, πολλές από τις οποίες μπορούν να αντιμε-

ση για μένα ότι η τριακονταετής προσπάθειά μου έχει αποδώσει καρπούς και η Αιματολογική - Ογκολογική Μονάδα της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ είναι από τις πρώτες σε αριθμό κλινικών μελετών στην Ελλάδα. Στα εφόδια μιας ερευνητικής ομάδας που συγκαταλέγεται στην παγκόσμια πρωτοπορία περιλαμβάνονται η αριστεία, η εργατικότητα, η ομαδικότητα και η καθημερινή προτεραιότητα στον πάσχοντα συνάνθρωπό μας.

– Βλέπουμε Έλληνες επιστήμονες σε ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού με σημαντικό έργο. Υπό ποιες συνθήκες θα μπορούσε αυτό το δυναμικό να επιστρέψει στην Ελλάδα;

– Έχοντας κι εγώ λάβει την ειδικότητα της Παθολογίας στο McGill University στον Καναδά, καθώς και της Αιματολογίας - Ογκολογίας στο MD Anderson Cancer Center στις ΗΠΑ, διαπίστωσα ότι πάρα πολλοί Έλληνες επιστήμονες, συγκριτικά με άλλες εθνικότητες, πρωτοπορούν στο εξωτερικό – κυρίως στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ – στην Ιατρική και τις άλλες επιστήμες. Βασικά κίνητρα για την ανάσχεση και την αντιστροφή του «brain drain» είναι η δυνατότητα για αυτόνομο επιστημονικό έργο, οι οργανωμένες υποδομές με σύγχρονο υλικοτεχνολογικό εξοπλισμό, με αντίστοιχες απολαβές, και η δυνατότητα επαρκών χρηματοδοτικών εργαλείων. Προϋπόθεση είναι η μείωση της γραφειοκρατίας σε ένα περιβάλλον αριστείας, αξιοκρατίας, ενθάρρυνσης των συμπράξεων, ψηφιοποίησης και τεχνοκρατικής αντίληψης.

4. ΠΙΟ ΠΟΛΛΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ;

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/06/2024

Σελίδα: 1

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ

Για πολλή δουλειά;

Ποιο είναι το βασικό συμπέρασμα που έβγαλε η κυβέρνηση από τα εκλογικά αποτελέσματα; Οτι πρέπει να σκύψει πάνω στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες – αυτό λένε, με μια φωνή με μια ψυχή, όσοι μέχρι πριν από λίγα 24ωρα διαβεβαίωναν από τα τηλεπαράθυρα ότι η κυβέρνηση δεν κάνει τίποτε άλλο από αυτό ακριβώς: Να εργάζεται νυχθημερόν και με επιτυχία για να λύνει τα προβλήματα του λαού. Αν, στα αλήθεια, αυτό είναι το συμπέρασμά της, πρέπει να ανησυχούμε. Γιατί υποδηλώνει ότι δεν μπορεί/θέλει να κατανοήσει πως το πρόβλημα δεν είναι μόνο ή κύρια πόσο χρόνο και πόσο αποδοτικά περνά στα γραφεία της: Είναι η ίδια η ουσία πολλών πολιτικών της. Εφόσον αυτό δεν το κατανοεί, δεν θα

αλλάξει οτιδήποτε σημαντικό.

Γιατί, παράδειγμα, είναι προφανές ότι δεν θα αντιμετωπιστεί αλλά θα οξυνθεί περαιτέρω η στεγαστική κρίση αν συνεχίσει να τροφοδοτεί με διο. ευρώ δάνεια τη ζήτηση κατοικιών, επιτείνοντας τη φούσκα των τιμών (προς αφαίμαξη των κερδοσκοπών) αντί να ενισχύσει την προσφορά κατοικιών. Είναι προφανές, επίσης, ότι δεν θα αντιμετωπιστεί, αλλά θα αναπαράγεται και θα οξύνεται το πρόβλημα της ακρίβειας, αν η κυβέρνηση δεν αλλάξει στάση και δεν γίνει φιλική στον υγιή ανταγωνισμό.

Δεν θα ανακοπεί η δραματική πρωτογενής αναδιανομή εισοδήματος από τη μισθωτή εργασία στα κέρδη (στη χώρα με τους μισθούς στο 27% του ΑΕΠ, το δεύτερο μικρότερο πο-

Οδεύουμε με ασφάλεια προς το χειρότερο – όλοι οι παροικούντες το γνωρίζουν.

σοστό στους «27» της Ε.Ε., και τα κέρδη στο 52,2% του ΑΕΠ, τρίτο υψηλότερο στους «27») αν δεν ενισχυθεί ο θεσμός των συλλογικών διαπραγματεύσεων, δεν προβλεφθεί να έχει κόστος η αυθαίρετη άρνησή τους, αν δεν επεκταθεί η ισχύς των κλαδικών συμβάσεων – όσα δηλαδή δεν κάνει το υπουργείο Εργασίας.

Συχνά συγχέεται το πρωτογενές με το πραγματικό πλεόνασμα και συσκοτίζεται η αλήθεια ότι έχουμε δημοσιονομικό έλλειμμα. Αλλά και το πρωτο-

γενές πλεόνασμα προκύπτει από τη μόνιμη υποχρηματοδότηση του ΕΣΥ και του κοινωνικού κράτους, την εξοντωτική τριτοκοσμική έμμεση φορολογία, την αφόρητη επιβάρυνση της μισθωτής εργασίας και τη χαμηλότερη φορολογία κερδών σε όλο τον ΟΟΣΑ. Ετσι, κι αυτό το πλεόνασμα δεν είναι διατηρήσιμο – πολλά μάλλον αν έχουμε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Επ' αυτού: Επιχαιρούμε για τους μεγαλύτερους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Ανθρώπινο, αλλά ας προσγειωθούμε: (α) Ξεκινάμε από πολύ χαμηλή βάση, (β) η καθ' ημάς οικονομική μεγέθυνση γίνεται με τα ευρωπαϊκά 36 διο. ευρώ, το λεφτόδεγτρο που λέγεται Ταμείο Ανάκαμψης και

(γ) στηρίζεται στην κατανάλωση – όχι στις επενδύσεις και τις εξαγωγές.

Λοιπόν, προς τα πού πάμε; Αν έτσι συνεχίσουμε να βαδίζουμε, αν οι αλλαγές στην πολιτική της κυβέρνησης κινηθούν στην ίδια κατεύθυνση είτε, έστω, με διορθωτικές κινήσεις τόσο βαθιές όσο ήταν οι πολυδιαφημισμένες αλλαγές στη σύνθεσή της, ο τόπος θα συνεχίσει να πηγαίνει προς τα εκεί που η μεγάλη πλειονότητα των ερωτώμενων σε όλες τις δημοσκοπήσεις πιστεύουν ότι πηγαίνει: Στο χειρότερο – με ό,τι αυτό σημαίνει οικονομικά και πολιτικά. Όλοι οι παροικούντες το γνωρίζουν και το συνομολογούν στις μεταξύ τους συζητήσεις.

kallitsiskostas@yahoo.com

5. ΜΑΖΙ ΠΕΤΥΧΑΙΝΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/06/2024

Σελίδα: 9

Μαζί πετυχαίνουμε περισσότερα για την επιχειρηματικότητα

Του δρος ΓΙΩΡΓΟΥ ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗ

Πρά την αβεβαιότητα από τις γεωπολιτικές εξελίξεις, την ενεργειακή κρίση, τον κίνδυνο αποβιομηχανίας της Ε.Ε. και τις ανακατατάξεις στη διεθνή εφοδιαστική αλυσίδα, η ανάκτηση της χαμένης αναπτυξιακής ορμής μετά την οικονομική κρίση συνεχίζεται αδιάκοπα και θα κρίνει το πέρασμα της χώρας στην επόμενη αναπτυξιακή πίστα.

Μια πίστα που προϋποθέτει περισσότερη προσπάθεια και ξεβόλεμα από όλους για άνοδο της μεταποίησης στο 15% του ΑΕΠ, μεγέθυνση της οικονομίας με 3.000 περισσότερες μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, διπλασιασμό των επενδύσεων σε τεχνολογίες αιχμής, ανάπτυξη του οικοσυστήματος καινοτομίας, ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων σε ένα σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον, μείωση της γραφειοκρατίας τουλάχιστον κατά 25%, 100πλάσιες συνεργασίες

επιχειρήσεων με πανεπιστήμια, αλλά και αύξηση του πραγματικά διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζομένων.

Τα τελευταία 4 χρόνια ο ΣΕΒ στηρίζει στην πράξη οικονομία και επιχειρήσεις να πετύχουν αυτή τη μετάβαση. Κάθε εταιρικό μέγεθος, ειδικά όμως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ωφελείται από τις 45 παρεμβάσεις του ΣΕΒ που μειώνουν τη φορολογική γραφειοκρατία, εισάγουν ευνοϊκότερα επενδυτικά κίνητρα, απλοποιούν την αδειοδότηση εγκαταστάσεων, δημιουργούν νέα προγράμματα ΕΣΠΑ ειδικά στις ΜμΕ, δημιουργούν περισσότερη ευελιξία στο εργασιακό περιβάλλον και αναβαθμίζουν τις δεξιότητες.

Τα μέλη μας ενδυναμώνουν τις εταιρικές ικανότητές τους και εξελίσσουν τη λειτουργία τους μέσα από τα εργαστήρια σε θέματα εργασιακών σχέσεων, αξιοποίησης νέων τεχνολογιών στην παραγωγή,

καινοτομίας, ταχύτερης πρόσβασης στη χρηματοδότηση, περισσότερων διεθνών εμπορικών σχέσεων, προσαρμογής στα πρότυπα ESG, πράσινης μετάβασης. Τα εργαστήρια αυτά συγκέντρωσαν πάνω από 25.000 ψηφιακές και φυσικές συμμετοχές. Διαθέτουμε την εμπειρία των μεγαλύτερων μελών μας σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που θέλουν να αναπτυχθούν ακόμη πιο δυναμικά.

Πιστεύουμε στο οικοσύστημα καινοτομίας και το ενδυναμώνουμε συνεχώς. Διασυνδέουμε τα 100 δυναμικά startups που εκπροσωπούμε με συνεργασίες που βελτιώνουν τις επιδόσεις καινοτομίας των μεγαλύτερων επιχειρήσεων της χώρας, διασφαλίζοντας σταθερές επαγγελματικές προοπτικές σε νέους ερευνητές.

Φυσικά, συνεχίζουμε να προωθούμε δυναμικά τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος. Οι 30 συλλογικές

διαπραγματεύσεις ανά έτος έχουν κύριο μέλημα τη μείωση της γραφειοκρατίας στη δημιουργία νέων εργασιών, αλλά και την επιβράβευση της παραγωγικότητας κάθε εργαζομένου. Η περιφερειακή ανάπτυξη παραμένει για τον ΣΕΒ βασική προϋπόθεση οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας. Για να δοθεί ώθηση στην επίλυση σύνθετων τοπικών προβλημάτων, η διοίκηση επισκέπτεται τα μέλη μας από την Καλαμάτα μέχρι τη Θεσσαλονίκη και από τα Γιάννενα μέχρι την Ορεστιάδα. Ενδεικτικά, η απόδοση του μισθολογικού κινήτρου 12% στις επιχειρήσεις της Θράκης, όπως και η άρση γραφειοκρατικών αγκυλώσεων στην εκταμίευση πόρων του αναπτυξιακού νόμου σε επιχειρήσεις της Πελοποννήσου ήρθε μέσα από τη στενή συνεργασία του ΣΕΒ με την πολιτεία. Επιπλέον, τα μέλη του ΣΕΒ ηγούνται την αποκατάσταση οικισμών της Θεσσαλίας που

έχουν πληγεί από τις θεομηνίες. Τα 50 εκατ. ευρώ συνολική αρωγή περιλαμβάνουν την κατασκευή νέων οικισμών, είδη πρώτης ανάγκης, τεχνικό εξοπλισμό, φάρμακα, ρουχισμό, οικιακό εξοπλισμό, καύσιμα σε νοσοκομεία, κτλ.

Μια και τα 2/3 των μελών μας είναι μεσαίες και μικρότερες επιχειρήσεις, δουλ�ουμε εντατικά στη μεγέθυνσή τους. Η σύμπραξη μας με την πολιτεία έχει οδηγήσει στον σχεδιασμό νέων προγραμμάτων ΕΣΠΑ, αλλά και στην υιοθέτηση σύγχρονων κινήτρων εξαγορών - συγχωνεύσεων. Επιπλέον, τα μικρομεσαία μέλη μας λαμβάνουν δωρεάν πρακτικά πληροφόρηση για τις ευκαιρίες κάθε νέου χρηματοδοτικού προγράμματος μέσα από την υπηρεσία «ΣΕΒ InfoDesk».

Τέλος, η υποστήριξη της εξωστρέφειας των μελών βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητες του Συνδέσμου. Οι ολιγομελείς απο-

στολές, η εστίαση σε σημαντικές αγορές και η εντατική προετοιμασία βοήθησαν 78 μέλη μας να κλείσουν σημαντικές εμπορικές συμφωνίες μέσα στην τελευταία διετία. Η δουλειά μας στον ΣΕΒ βοηθάει με πρακτικό τρόπο τη δημιουργία μιας οικονομίας σύγχρονης, με επιχειρήσεις που παράγουν συνεχώς αξία στις τοπικές κοινωνίες και για τις γενιές που ακολουθούν. Πετυχαίνουμε επειδή συνθέτουμε γνώσεις και δυνάμεις. Το «Μαζί πετυχαίνουμε περισσότερα» δεν είναι μόνο το σύνθημα της φετινής γενικής συνέλευσης του ΣΕΒ, αλλά και μια ολόκληρη φιλοσοφία για την αποτελεσματική υποστήριξη των επιχειρήσεων. Θέλουμε όμως να πετύχουμε περισσότερα ώστε να ωφελήσουμε ακόμη περισσότερους.

Ο δρ Γιώργος Ξηρογιάννης είναι γενικός διευθυντής του ΣΕΒ.

6. ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ

Μέσο: . . . . .ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .15/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .15/06/2024

Σελίδα: 28

10 Οργανισμοί θα αποκτήσουν πρόσβαση στο μεγαλύτερο δίκτυο καινοτομίας υγείας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ EIT HEALTH

Διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα υγείας

Της **Ανθής Αγγελοπούλου**
aangelopoulou@nafteporiki.gr

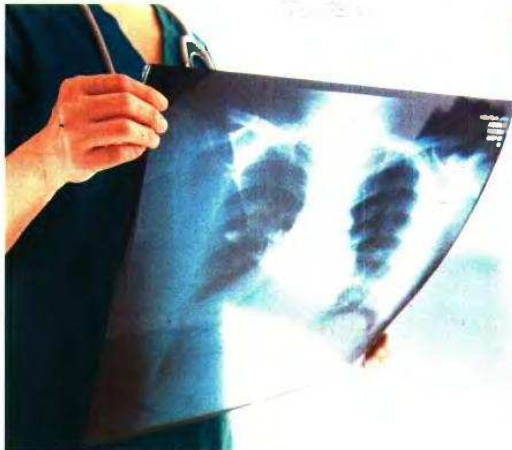
ΤΟ ΝΕΟ πρόγραμμα InnoStars Connect του EIT Health (μέρος του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας - EIT), είναι μια μετασχηματιστική πλατφόρμα σχεδιασμένη να προωθήσει την καινοτομία στην υγειονομική περίθαλψη και να προάγει ένα συνεργατικό οικοσύστημα. Το EIT Health σε συνεργασία με δύο κορυφαίες φαρμακευτικές εταιρείες της Ευρώπης, την Chiesi Group και τη Synlab Italia, θα συγκεντρώσει νεοφυείς επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και νοσοκομεία τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να αναπτύξουν καινοτόμες εφαρμογές που αλλάζουν τη ζωή των πολιτών προς το καλύτερο. Μέσω αυτού του προγράμματος θα επιλε-

γούν 10 Οργανισμοί οι οποίοι θα αποκτήσουν πρόσβαση στο μεγαλύτερο δίκτυο καινοτομίας υγείας, χρηματοδότηση και επαγγελματική καθοδήγηση από ηγέτες της φαρμακοβιομηχανίας, για την πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων λύσεων, πάνω στις πιεστικές προκλήσεις της υγειονομικής περιβαλψης.

Η πρώτη πρόκληση είναι να βρεθούν πρωτοποριακές ιδέες για την πρόωπη διάγνωση, τη φροντίδα ασθενών, τη χορήγηση φαρμάκων και τη θεραπεία σπάνιων ασθενειών, ενώ η δεύτερη πρόκληση αφορά την ανάπτυξη υπερσύγχρονων διαγνωστικών βιοδεικτών και τεχνολογιών. Αίτηση μπορούν να υποβάλουν μέχρι τις 30 Ιουνίου νεοφυείς επιχειρήσεις, ΜμΕ, νοσοκομεία, πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα από όλη την Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας). [SID:21737415]

Τι λένε οι επιστήμονες

Αριστερά, η καθηγήτρια Επιδημιολογίας Θεοδώρα Ψαλτοπούλου και δεξιά η πρόεδρος της Εταιρείας Ογκολόγων Παθολόγων Ελλάδας Ζένα Σαριδάκη

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ COVID ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ

Ο προβληματισμός που τέθηκε στις ΗΠΑ αν ο κορωνοϊός πυροδοτεί την καρκινογένεση και οι αιτίες που μπορεί να κρύβονται πίσω από αυτό _ Της **Παναγιώτας Καρλατήρα** info@karlatira.com

Τέσσερα χρόνια μετά την πανδημία, ο κορωνοϊός και η λοίμωξη COVID έχουν σχεδόν οβησθεί από την καθημερινότητά μας χάρι στα εμβόλια και τα αντιικά φάρμακα, ωστόσο στην επιστημονική κοινότητα ο κορωνοϊός διατηρεί την ισχυρή του θέση.

Η επιδράσή του στην υγεία του πληθυσμού βρίσκεται στο μικροκόσμο των ειδικών και στη μεταπανδημική εποχή, πυροδοτώντας ερωτήματα, προβληματισμούς και ανησυχίες. Οι επιστήμονες μελετούν σταθερά την επιδημιολογική συσχέτιση του SARS-CoV-2 και της λοίμωξης COVID με άλλα νοσήματα και διεξάγουν μελέτες για να επικυρώσουν τη συσχέτιση αυτή - αν και όπου εντοπιστεί.

Ο καρκίνος είναι ένα από τα νοσήματα που εξαρτάς, από το ξέσπασμα της πανδημίας, απασχόλησε τους ειδικούς. Η γνώση για την επίδραση της COVID στους ασθενείς με καρκίνο ήταν ένα ζωτικό θέμα γι' αυτή την εξαιρετικά ευάλωτη ομάδα πληθυσμού, άμεσα συνδεδεμένη με τη λήψη αποφάσεων και τη δι-αμόρφωση ιατρικών οδηγιών.

Πρόσφατο δημοσίευμα της αμερικανικής εφημερίδας «Washington Post» έφερε τη σχέση κορωνοϊού και καρκίνου στο προσκήνιο, αλλά από άλλη οπτική γωνία: με αφετηρία μεμονωμένες παρατηρήσεις ογκολόγων τέθηκε ο προβληματισμός - και η υπόδειξη για περαιτέρω έρευνα - αν ο κορωνοϊός πυροδοτεί τον καρκίνο και μπορεί να ενθινύσει για την

αύξηση των περιστατικών στις ΗΠΑ.

«Πράγματι, σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα από την Αμερικανική Αντικαρκινική Εταιρεία, το 2024 είναι το πρώτο έτος κατά το οποίο οι ΗΠΑ αναμένουν περισσότερα από 2 εκατομμύρια νέα περιστατικά καρκίνου, παρόλο που αναφέρονται χαμηλότερα συνολικά ποσοστά θανάτου συγκριτικά με το παρελθόν», λέει μιλώντας στο «ΘΕΜΑ» η καθηγήτρια Επιδημιολογίας και Πρόιμπτιακής Ιατρικής της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Θεοδώρα Ψαλτοπούλου.

Τα αίτια

Στο ερώτημα πού μπορεί να αποδοθεί αυτή η αύξηση, η καθηγήτρια είναι σαφής: «Όπως και στις υπόλοιπες Δυτικές χώρες, αυτή η τάση επιηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τη γήρανση, ενώ υπάρχει αύξηση των διαγνώσεων για 6 από τους 10 πιο κοινούς καρκίνους: του μαστού, του προστάτη, του ενδομητρίου, του παγκρέατος, των νεφρών και του μελάνοματος. Βασικές αιτιολογίες για τα αυξανόμενα περιστατικά καρκίνου είναι επίσης τα χρόνια καπνίσματος και το υπερβολικό σωματικό βάρος».

Έχει παρατηρηθεί, ωστόσο, όπως αναφέρει, πως ορισμένοι τύποι καρκίνου δεν αυξάνονται στη συνολικά συνολότητα εμφάνισης, αλλά αυξάνονται συγκεκριμένες υποομάδες τους, συγκεκριμένα ο καρκίνος παχέος εντέρου σε άτομα ηλικίας κάτω των 50 ετών, ο καρκίνος του ήπατος στις γυναίκες, οι καρκίνοι του στόματος που σχετίζονται με τον HPV και ο καρκίνος του τραχήλου της μήτρας σε

γυναίκες ηλικίας 30 έως 44 ετών. «Για τις δύο τελευταίες μορφές καρκίνου μια βασική αιτία αύξησης μπορεί να είναι η έλλειψη προσημοματικού ελέγχου ή εμβολιασμού για τον HPV. Η αιτία αύξησης του καρκίνου του παχέος εντέρου σε νεότερους ενήλικες παραμένει ανεξήγητη, αλλά πιθανότατα αντανακλά τις αλλαγές στον τρόπο ζωής που ξεκινούν από τις γενιές που γεννήθηκαν γύρω στο 1970. Άλλοι παράγοντες μπορεί να είναι η μόλυνση του περιβάλλοντος ή η γενετική και οικογενειακή προδιάθεση», λέει η κυρία Ψαλτοπούλου.

Ανάλογα στοιχεία δυστυχώς δεν είναι διαθέσιμα στη χώρα μας. «Καθώς στην Ελλάδα ακόμα δεν έχει τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το Εθνικό Μητρώο Νεοπλασματικών Ασθενειών, στην εγχώρια επιστημονική κοινότητα μιλάμε μόνο με παρατηρήσεις και εκτιμήσεις, όχι με δεδομένα», επισημαίνει η πρόεδρος της Εταιρείας Ογκολόγων Παθολόγων Ελλάδας (ΕΟΠΕ), Διευθύντρια στην Α' Ογκολογική Κλινική του Metropolitan Hospital, Ζένα Σαριδάκη.

Αυτό που σίγουρα μπορεί να κατατεθεί στη συζήτηση για τη συσχέτιση πανδημίας κορωνοϊού και καρκίνου, σύμφωνα με την κυρία Σαριδάκη, είναι πως «κατά τη διάρκεια της πανδημίας χάθηκαν ή καθυστέρησαν προσημοματικές εξετάσεις, εξετάσεις παρακολούθησης, θεραπείες ογκολογικών ασθενών, συνεδρίες ακτινοθεραπείας, αλλά και ογκολογικά χειρουργεία. Χάθηκαν διά-δη και νέες διαγνώσεις και υποτροπές, παγκοσμίως αλλά και στην Ελλάδα, όπως

αποτιμήθηκε από έρευνες της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου. Στο τέλος του 2020 και περισσότερο του 2021 είχαμε αυξημένες διαγνώσεις, πολλές φορές και σε πιο προχωρημένο στάδιο, καθώς και αυξημένους θανάτους λόγω της απομάκρυνσης από το σύστημα υγείας».

Επίσης, κατά τη διάρκεια της πανδημίας είδαμε τις «καλές υγιεινές συνήθειες» πρωτογενούς πρόληψης, όπως η σωστή διατροφή, η άσκηση, η διατήρηση ενός σωστού σωματικού βάρους, η διακοπή του καπνίσματος και του αλκοόλ, ο καλός ύπνος, ο εμβολιασμός, που κρατούν πολλές ασθενείες, μεταξύ των οποίων και τον καρκίνο, να αποσιωπών.

Κατά την ίδια περίοδο, όμως, καταγράφεται και ένα θετικό εύρημα. Λόγω των απεικονιστικών εξετάσεων, συγκεκριμένα τον αξονικών θώρακος, στις οποίες υποβάλλονταν οι ασθενείς μετά τη νόσηση με COVID οι γιατροί μπόρεσαν να διαγνώσουν σε ιδιαίτερα πρώιμο στάδιο περπτώσεις καρκίνου του πνεύμονα. «Εντοπίστηκαν περιστατικά καρκίνου που δεν θα είχαν εντοπιστεί αν δεν υπήρχε η οδηγία για επανέλεγχο των πνευμόνων και του αναπνευστικού συστήματος μετά τον κορωνοϊό», λέει η κυρία Σαριδάκη.

Οι ύποπτοι οι

Το ενδεχόμενο οι ίδιοι οι βιολογικοί μηχανισμοί του SARS-CoV-2 να είναι κάποιο ρόλο στην εμφάνιση καρκίνου διατυπώνεται από μερίδα Αμερικανών επιστημόνων. «Δεν υπάρχει καμία αποδεικτική αιτιολογία ούτε και ένδειξη σε επίπεδο έρευνας ότι ο καρκίνος συσχετίζεται με τη μόλυνση από τον κορωνοϊό, τη λοίμωξη COVID ή τον εμβολιασμό», λέει κατηγορηματικά η πρόεδρος της ΕΟΠΕ. «Οι κάποιος οι οποίοι να προκαλέσουν καρκινογένεση είναι κάτι που γνωρίζουμε με επιστημονικές, συμπεριλαμβάνει η κυρία Σαριδάκη. «Γνωρίζουμε πως το 15%-20% όλων των καρκίνων παγκοσμίως προέρχεται από μολυσματικούς παράγοντες όπως ο ιός HPV (προκαλεί πολλές μορφές καρκίνου με κύρια εκείνη του τραχήλου της μήτρας), ο ιός Epstein-Barr (συσχετίζεται με αιματολογικές νεοπλασίες) και ο ιός της ηπατίτιδας Β (μπορεί να προκαλέσει καρκίνο του ήπατος).

Οι κορωνοϊοί δεν παραμένουν στον οργανισμό όπως είναι το χαρακτηριστικό των προσαναφερθέντων, αλλά καθαίζονται, αποβάλλονται. Δεν υπάρχουν δεδομένα για να υποστηριχθεί οποιαδήποτε συσχέτιση του κορωνοϊού με καρκινογένεση», σημειώνει η ίδια. Οι επιστήμονες απορρίπτουν επίσης τις θεωρίες περί σύνδεσης των περιστατικών καρκίνου με τα εμβόλια. Μάλιστα, μελέτη της ΕΟΠΕ έδειξε ότι τα εμβόλια και το αντιικό φάρμακο Ραζβονίβ μόνο θετικό αποτέλεσμα είχαν στην αντιμετώπιση της λοίμωξης COVID Ελλήνων ογκολογικών ασθενών.

